

**Szkoła Podstawowa nr 1 im. Henryka Sienkiewicza
w Przemyślu**

**Przedmiotowy system oceniania z przyrody
w roku szkolnym 2018/2019**

**Opracowała : Elżbieta Pietrusiak
nauczyciel przyrody**

I. Przedmiotowy system oceniania ma na celu:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i szczególnych uzdolnieniach ucznia.
5. Dokonanie klasyfikacji półrocznej i końcoworocznej ucznia.

II. Założenia ogólne.

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności określone podstawą programową.
2. Wykaz wiadomości i umiejętności jest podany do wiadomości uczniów.
3. Ocenianie jest systematyczne, jawne, obiektywne i zgodne z wymaganiami programowymi.
4. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:
 - wypowiedzi ustne
 - wypowiedzi pisemne:
 - a) kartkówki
 - b) sprawdziany (testy)
 - prowadzenie zeszytu ćwiczeń
 - aktywność na lekcji
 - zadania rozwojowe
 - indywidualne lub zespołowe przygotowywanie pomocy naukowych
 - udział w konkursach przyrodniczych, ekologicznych i interdyscyplinarnych
 - działalność na rzecz środowiska
5. Stosuje się skalę ocen od 1 do 6.
6. Warunkiem otrzymania oceny celującej w wyniku klasyfikacji śródrocznej lub końcoworocznej jest uzyskanie średniej wszystkich ocen otrzymanych przez ucznia w danym półroczu lub roku szkolnym powyżej 5,59 lub znaczące osiągnięcia w konkursach przedmiotowych lub interdyscyplinarnych.
7. Uczeń, który otrzyma ocenę niedostateczną za I półrocze, ma obowiązek zaliczenia materiału przed nauczycielem w terminie do końca marca w formie ustalonej przez nauczyciela.

III. Sposoby sprawdzania i oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.

1. Wypowiedzi ustne :

- uczeń powinien otrzymać co najmniej dwie oceny w semestrze, biorąc pod uwagę rzeczowość, stosowanie języka przyrodniczego, formułowanie dłuższych wypowiedzi. Obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji (w klasie VI) lub dwóch ostatnich lekcji (w klasie IV), a w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
- uczeń może poprawić ocenę na swoją prośbę w terminie 7 dni od dnia otrzymania oceny.

2. Wypowiedzi pisemne :

- kartkówki obejmujące materiał co najwyżej trzech ostatnich lekcji ,(w klasie VI) lub dwóch ostatnich lekcji (w klasie IV), trwające nie dłużej niż 15 minut .Nauczyciel może przeprowadzić takie sprawdzenie wiadomości, zapowiedziane jedną lekcję wcześniej, w celu określenia stopnia opanowania wiadomości i umiejętności wymagających dalszej pracy .
- 40 minutowe sprawdziany (testy) po każdym dziale programu, zapowiedziane tydzień wcześniej

- nauczyciel jest zobowiązany ocenić pracę ucznia w ciągu jednego tygodnia
- uczeń może poprawić ocenę z prac pisemnych na swoją prośbę w dniu uzgodnionym z nauczycielem, w terminie 7 dni od dnia otrzymania oceny z kartkówki lub 14 dni w przypadku oceny ze sprawdzianu całogodzinnego
- uczeń jest zobowiązany poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu po całym dziale w dniu uzgodnionym z nauczycielem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny
- uczeń może poprawiać ocenę tylko jeden raz
- nauczyciel wpisuje do dziennika obydwie oceny uzyskane przez ucznia.
- uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek go napisać w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły po dłuższej nieobecności (co najmniej 1-tygodniowej), lub na najbliższej lekcji – po krótkiej nieobecności.

3. Prowadzenie zeszytu ćwiczeń:

- Uczeń ma obowiązek systematycznego wypełniania zeszytu ćwiczeń. Nauczyciel co najmniej jeden raz w semestrze sprawdza sposób prowadzenia zeszytu ćwiczeń i wystawia ocenę w dzienniku.
- Ocenie podlega kompletność zapisów w zeszycie ćwiczeń i staranność.
- Brak zeszytu ćwiczeń na lekcji uczeń powinien zgłosić nauczycielowi pisemnie na początku lekcji. Uczeń, który zapomniał zeszytu ćwiczeń ma obowiązek prowadzenia zapisów w brudnopisie. Czterokrotny, zgłoszony na początku lekcji, brak ćwiczeń skutkuje oceną niedostateczną do dziennika.
- Za niezgłoszony brak zeszytu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną do dziennika.

4. Aktywność ucznia podczas lekcji:

- Uczeń powinien brać **aktywny udział w lekcji**, co oceniane jest znakami „+”, „-” lub „-” odnotowanymi w zeszycie nauczyciela. Cztery znaki „+”, „-” są równoważne jednej ocenie „bardzo dobry”. Każdy „-”, w ciągu 4 znaków obniża ocenę o jeden stopień.
- Ocenie podlega udział w dyskusji, wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów, zaangażowanie w toku zajęć, pomysły, inicjatywa ucznia.
- W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą.

5. Zadania rozwojowe:

- Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania zadań rozwojowych (domowych).
- Za brak zadania, zgłoszony nauczycielowi pisemnie na początku lekcji, uczeń otrzymuje znak „-”, co nauczyciel odnotowuje w swoim zeszycie. Cztery takie znaki są równoważne jednej ocenie niedostatecznej wpisywanej do dziennika.
 - Za niezgłoszony brak zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną do dziennika.
- Za przygotowanie zadań dla chętnych (nadobowiązkowych) uczeń otrzymuje znak „+” w kółeczku, a cztery takie znaki są równoznaczne ocenie celującej wpisanej do dziennika.

6. Udział w konkursach przedmiotowych:

- Za przygotowanie się ucznia i udział w konkursie szkolnym lub międzyszkolnym uczeń otrzymuje ocenę celującą cząstkową.
- Za zajęcie jednego z trzech najlepszych wyników w konkursie międzyszkolnym lub za udział w konkursie przedmiotowym na szczeblu wojewódzkim uczeń otrzymuje ocenę o jeden stopień wyższą w klasyfikacji półrocznej. Za tytuł laureata w konkursie na szczeblu wojewódzkim lub ogólnopolskim uczeń otrzymuje ocenę celującą w klasyfikacji rocznej.

W ciągu półrocza uczeń ma prawo być **2 razy nieprzygotowany do lekcji**, bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej, pod warunkiem, że zgłosi pisemnie ten fakt

nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów i powtórek). Do siedmiu dni po dłuższej, co najmniej tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności uczeń nie jest oceniany , ale fakt ten musi zgłosić nauczycielowi na początku lekcji.

Przy ocenianiu uczniów stosuje się następujące wagi ocen w poszczególnych kategoriach:

Waga oceny	Kategoria oceny
1	Aktywność, zadania domowe, prowadzenie zeszytu ćwiczeń, praca samodzielna z podręcznikiem, praca w grupach
2	Odpowiedź ustna, kartkówka, zadania dla chętnych, prezentacje, referaty, pomoce naukowe itp
3	Sprawdzian, test, zajęcie I-III miejsca w konkursie szkolnym, projekt edukacyjny
4	Zajęcie I-III miejsca, tytułu laureata lub finalisty w konkursie międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim

W klasyfikacji semestralnej i końcoworocznej bierze się pod uwagę średnią ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza lub roku szkolnego.

Powyżej 5,59 celujący

5,59 – 4,60 bardzo dobry

4,59 – 3,60 dobry

3,59 – 2,60 dostateczny

2,59 – 1,60 dopuszczający

poniżej 1,60 niedostateczny

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią przyrodniczą,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 96 % -100% punktów możliwych do zdobycia
- bierze udział w konkursach przyrodniczych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania przyrodą,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,

- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią przyrodniczą,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 86 - 95% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne (wymagania na poziomie koniecznym, podstawowym i rozszerzającym)
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 71% do 85% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii (wymagania na poziomie koniecznym i podstawowym)
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 70% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia (wymagania na poziomie koniecznym)
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia przyrodnicze,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii przyrodniczej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami przyrodniczymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.